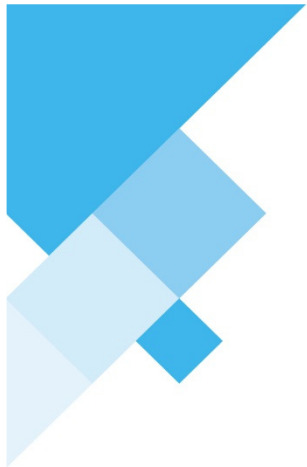

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Presentatie voor commissie BFL Controleproces Jaarrekening 2015

Emmeloord, 04 april 2016

Agenda

1. Controleproces jaarrekening 2015 algemeen
2. Controleproces Sociaal Domein.
3. Controleproces Grondexploitaties

Controleproces jaarrekening 2015 algemeen

- Waarom wij stilstaan bij het jaarrekeningcontrole*proces* 2015
- Insteek controle voor de jaarrekening 2015 door de accountants
- Bijzondere controle-aspecten, wijzigingen controlereikwijdte en in controleproces
- Uitwerking van voor de gemeentelijke organisatie en jaarrekening
- Actueel beeld op controle en karakter oordeel controleverklaring

	Strekking accountantsverklaring:			
Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$>1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$>3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	-

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Controleproces Sociaal Domein: afspraken en stand van zaken

- Begin 2016 is een concept verantwoording aangeleverd door de aankoopcentrale.
- Het bestand is gecontroleerd door Gemeente Noordoostpolder.
- De aankoopcentrale heeft een vergelijkbare controle uitgevoerd en deelt onze conclusies.
- De aankoopcentrale voert nu ook extra controles uit voor de andere zorgpakketten zoals jeugd-ggz, jeugdbescherming en jeugdreclassering.
- Vanuit de aankoopcentrale wordt ernaar gestreefd de gecorrigeerde eindafrekening in mei aan te leveren.

Controleproces Sociaal Domein: afspraken en stand van zaken.

- De lokale jeugdzorg: dagbehandeling, ambulante dagbesteding/ dagbehandeling en ambulante thuiszorg ZIN en PGB.
- WMO: de zorgvormen dagactiviteiten, ondersteuning en persoonlijke verzorging, ZIN en PGB.
- Voor de zorg in natura is in februari de handreiking 'toelichting finale afrekening bij natura contracten WMO en jeugd 2015' opgesteld.
- Het landelijk iZa-controleprotocol wordt toegepast.
- Controleverklaring op instellingsniveau, aangevuld met een overzicht van de zorgomzet per gemeente.
- Noordoostpolder heeft in maart alle zorgleveranciers laten weten, gebruik te willen maken van dit landelijk iZa-controleprotocol.

Controleproces Sociaal Domein: afspraken en stand van zaken

NOORDOOSTPOLDER

- 40 Zorgleveranciers leveren uiterlijk 15 april de verantwoording aan.
- Bij overeenstemming over de geleverde zorg en de behorende financiële vertaling, wordt een overeenkomst voor de finale afrekening opgesteld.
- Deze finale afrekening en de controleverklaring moet uiterlijk 1 juni 2016 in ons bezit zijn.
- 18 zorgleveranciers hebben de verantwoordingsinformatie opgeleverd en dienen de overige zorgleveranciers nog op te leveren.
- Bij 2 zorgleveranciers zijn er geen verschillen geconstateerd. Met de 16 overige zorginstellingen wordt momenteel overleg gevoerd.

Controleproces Sociaal Domein: afspraken en stand van zaken

- Voor de PGB's heeft de SVB om confirmatie van de door de gemeenten betaalde voorschotten gevraagd.
- Door de SVB ontvangen voorschotten sloten aan met de voorschotten betaald door Noordoostpolder.
- Echter, specifieke analyse naar recht, hoogte en duur zitten tussen de administratie SVB en Noordoostpolder grote verschillen (landelijk beeld).
-
- De SVB verwacht dat zij geen goedkeurende controleverklaringen krijgt bij de verantwoordingen van de PGB bestedingen.
- Definitief accountantsoordeel wordt rond de zomer verwacht.
- De staatssecretaris VWS heeft aangegeven dat nu met gemeenten en hun accountants besproken wordt hoe hier om te gaan, gelet op 15 juli.

Sociaal domein: onderzoek levering en klanttevredenheid Jeugd en WMO

- Los van de eerder genoemde controles wil Noordoostpolder ook direct van de betreffende inwoner weten of de zorg geleverd is,
- De enquête WMO ziet er goed en bruikbaar uit.
- Op dit moment lijkt de enquête voor Jeugd aanvullende werkzaamheden te vragen om bruikbaar te zijn in relatie tot de jaarrekening 2015.
- Later deze week wordt meer duidelijkheid verwacht van onze onderzoekers.

Controleproces Sociaal Domein: afspraken en stand van zaken

NOORDHOFFLAND

- Participatie: bevorderen van de toegang tot de arbeidsmarkt voor diegenen die in de toegang tot de arbeidsmarkt worden belemmerd.
- Daarnaast het initiëren, organiseren en uitvoeren van activiteiten gericht op de re-integratie van langdurig werklozen, alsmede de re-integratie van arbeidsgehandicapten.
- Werkcorporatie heeft opdracht om deze taken uit te voeren.
- In februari 2016 is een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven voor de Werkcorporatie voor de jaarrekening 2015.

Controleproces Sociaal Domein: exploitatie/balans/beleid/uitvoering

- Budgetten gelden eerst voor drie jaren met bezuinigingstaakstellingen.
- Open verbinding resultaten decentralisaties, schuldhulpverlening, minimabeleid, WWB en BUIG met Koepelreserve Sociaal Domein.
- Koepelreserve is voor € 5 miljoen onderdeel van de algemene reserve.
- Bovengrens Koepelreserve Sociaal Domein van € 6 miljoen per ultimo 2015 niet van toepassing verklaard.
- Beleid en uitvoering 2016 worden in de voorjaarsrapportage 2016 verantwoord.
- Beleid 2017 – 2020 komt in de Perspectiefnota 2017 – 2020 en meerjarenbegroting 2017 – 2020 aan de orde.

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Controleproces grondexploitaties

Grondzaken bereidt zich terdege voor op de jaarrekeningcontrole. Hoe doen wij dit en met welke insteek controleert onze externe accountant?

◆ Voorbereiding gemeente op de controle

- ◆ Uitgangspunten, kaders & parameters : de 5 P's
- ◆ Verliesvoorzieningen voor de verlieslatende grondexploitaties
- ◆ Weerstandsvermogen: in hoeverre kan de gemeente risico's opvangen?
- ◆ Hoe verhoudt de Jaarrekening zich tot het MPG?

◆ Controle externe accountant

- ◆ Deloitte Real Estate analyseert en rapporteert aan Deloitte Audit
- ◆ Analyse richt zich op de 5 P's
- ◆ Majeure projecten: Stadshart, Wellerwaard & De Munt

Uitgangspunten, kaders & Parameters: de 5 P's (3)

Programma & Planning

De programma's van *'wonen'*, *'bedrijven'* en *'overige commercieel'* stemmen we af op beleid (Woonvisie, Stec Rapport, taxatie Stadshart) en op markt- en behoefteontwikkelingen (aanbod- en transactiegegevens, behoefteonderzoeken).

Plankosten

De plankosten bepalen we op basis van de Nota Apparaatskosten en daarnaast door middel van jaarplannen, waarin we activiteiten becijferen.

Uitgangspunten, kaders & Parameters: De 5 P's (4)

Prijs

Grondprijzen

De hoogte van de grondprijzen bepalen we op basis van residuele grondwaarde berekeningen (op basis van marktgegevens) en daarnaast op basis van vergelijking van prijzen bij omliggende gemeenten. Elk jaar stellen we de Nota Grondprijzen vast.

Begrotingen Bouw- en woonrijpmaken

Voor alle complexen zijn nieuwe begrotingen opgesteld door het Ingenieursbureau. Op basis van nog de nog te realiseren werkzaamheden.

Uitgangspunten, kaders & Parameters: De 5 P's (5)

Parameters

Onder de parameters verstaan we:

- *Rentepercentage*
- *Kosten- en opbrengstenstijgingen*

Bij het bepalen van deze parameters richten we ons op het langjarige inflatieniveau, de opbouw van de leningenportefeuille van de gemeente en houden we ons aan de richtlijnen van de BBV. Daarnaast spelen we in op de Vpb-plicht. Hiertoe is de Parameterbrief vastgesteld.

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Verliesvoorziening en Weerstandscapaciteit

Verliesvoorziening

- Voor exploitaties met een negatief ontwikkelresultaat reserveren we een verliesvoorziening.
- Hoogte van verliesvoorziening is gelijk aan negatieve resultaat eindwaarde. Motief: wanneer exploitatie wordt gesloten, kan tekort geheel gedekt worden.
- Verliesvoorzieningen komen ten laste van Algemene Reserve Grondbedrijf.

Weerstandscapaciteit

- Verhouding *aanwezige* weerstandscapaciteit (hoogte Algemene Reserve Grondbedrijf) en *benodigde* weerstandscapaciteit (som van alle risico's).
- Bij een gezond grondbedrijf is de verhouding gelijk of groter dan 1.

(Mutatie) Algemene Reserve Grondbedrijf

Stand per 01-01-2015

+ *Toevoegingen* (winstnemingen, overige bijdragen, mutatie verliesvoorzieningen (+))

-/- *Onttrekkingen* (mutatie verliesvoorzieningen (-/-))

-/- Eventueel: *claims*

Beschikbaar per 31-12-2015

Confrontatie met de optelsom van de risico's van de grondexploitatie

Risico's grondexploitatie

De risico's van de grondexploitaties bestaan uit:

- Noodzakelijke risicovoorziening als uitkomst MonteCarlo analyse (actieve grondexploitatie complexen)
- Risicoanalyses als risicomatrixen, gevoeligheidsanalyses, mindmaps etc.
- Niet actieve exploitaties: risicovoorziening ter hoogte van 50% van het verschil tussen de agrarische waarde en de boekwaarde (in het geval dat de boekwaarde hoger is dan de agrarische waarde)."

Majeure projecten: Deloitte Real Estate analyseert en rapporteert aan Deloitte Audit: De Munt.

De Munt : *Uitgiftetempo in relatie tot Stec Rapport*

Kritische blik naar de hoeveelheid uit te geven bedrijventerrein in relatie tot de vraag. De Stec Groep heeft de vraag naar bedrijfsmeters voor Noordoostpolder onderbouwd.

Een onderbouwing van de bedrijfsbehoefte is noodzakelijk voor het in exploitatie nemen van de Munt III.

- Behoeftte aan grote kavels > 5 ha. ?
- Datacenter 40 ha. ?

Majeure projecten: Deloitte Real Estate analyseert en rapporteert aan Deloitte Audit: Stadshart Emmeloord/Wellerwaard

Stadshart : *Uitgangspunten taxatie*

Kritische blik naar de opbrengstpotentie van het Stadshart.

De opbrengstpotentie wordt bepaald door het beoogde programma.

Een ambitieus programma leidt tot hogere risico's.

Het programma dient te worden afgestemd op de (markt) behoefte aan nieuwe winkelruimtes / horeca en appartementen.

Taxatie uitgevoerd, nog niet geaccordeerd. In proces is waarde bepaald op € 3,5 mln

Voor restwaarde wordt een oormerk aangebracht in de reserve grondbeleid.

Wellerwaard : *Marktpotentie woningbouwkavels*

Kritische blik naar behoefte aan grote woningbouwkavels in de Wellerwaard.

Wie is de doelgroep voor deze kavels en zijn de kavels concurrerend ten op zichte van kavels in de regio (Flevoland, omgeving Kampen, etc.)? Dit wil de externe accountant goed onderbouwd zien.

Jaarrekening versus MPG

- ◆ De cijfers van de grondexploitaties in de Jaarrekening (t-1) zijn dezelfde als die in het Meerjarenperspectief Grondexploitaties (t+1)”. Het MPG is een aanvullend document om de cijfers te kunnen duiden en geeft een prognose.cijfers van de grondexploitaties in de Jaarrekening zijn dezelfde als die in het Meerjarenperspectief Grondexploitaties. Het MPG is een aanvullend document om de cijfers te kunnen duiden.
- ◆ Grondexploitaties zijn méérjarig. Kosten en opbrengsten overschrijden de termijn van het boekjaar en dus ook de termijn van een Jaarrekening.
- ◆ Deloitte controleert zowel de cijfers van het boekjaar 2015, maar is zeker zo kritisch op de verwachte kosten en opbrengsten in de grondexploitaties in de toekomst.

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

**Dank voor uw aandacht en
interesse.**

